

Chemie 9. třída – Chemie v čase epidemie (23)

Po dvacáté třetí zdravím žáky 9. třídy s pokračováním učiva chemie.

Začali jsme deriváty uhlovodíků a máme za sebou halogenderiváty.

Než se začneme učit o dalších derivátech, posílám pracovní list na zopakování obecně derivátů uhlovodíků a halogenderivátů. Najdete ho také v pracovním sešitě online učebnice **Chemie 9** na stranách **26** a **27**.

← →
mediacreator.cz/mc/index.php

VI. DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ

1. Osmáte pravdivá tvrzení

- Deriváty uhlovodíků jsou organické sloučeniny, v kterých jsou atomy C, H a jiných prvků.
- Deriváty uhlovodíků jsou organické sloučeniny, v kterých jsou atomy H a jiných prvků.
- Deriváty uhlovodíků jsou organické sloučeniny, které se skládají ze dvou uhlovodíkových zbytků.
- Deriváty uhlovodíků jsou organické sloučeniny, které se skládají z uhlovodíkového zbytku a charakteristické skupiny.
- Deriváty uhlovodíků jsou organické sloučeniny, jejichž vlastnosti určuje uhlovodíkový zbytek.

2. Harevně označte ozubené kola tak, aby vznikla dvě správná tvrzení. Pořadí vyznačte ve středě kola.

3. Vytvořte sumární vzorec uhlovodíkových zbytků a spojte je s odpovídajícím názvem.

metyl	$\text{C}_2\text{H}_5 -$	$\text{C}_6\text{H}_5 -$	fenylový
butyl	$\text{C}_4\text{H}_9 -$	$\text{C}_3\text{H}_7 -$	propyl
hexyl	$\text{C}_6\text{H}_{13} -$	$\text{C}_8\text{H}_{17} -$	oktyl

4. Doplňte schéma rozdělení derivátů uhlovodíků.

```

graph TD
    A[deriváty uhlovodíků] --> B[ ]
    A --> C[ ]
    A --> D[ ]
    
```

5. Do tabulky doplňte názvy uhlovodíkových zbytků a jejich vzorec.

Uhlovodík	Název uhlovodíkového zbytku	Vzorec uhlovodíkového zbytku
ethan		
heptan		
pentan		

I. HALOGENERIVÁTY

1. Doplňte text.

Derivát uhlovodíků vzniká jednoho nebo více atomů vodíku uhlovodíku halogenem se nazývá

2. Zapišete si, co víte z 8. ročníku o halogenech, a vložíte doplňovačka. V tuzence je ukryt název významného halogenderivátu. K názvu doplňte i jeho vzorec.

- Sloučenina vodíku a chloru je ...
- Fluor je součástí minerálního křemíku ...
- Chlor je žltá látka ...
- Bolavým zdrojem jodu jsou mořské ...
- Iod je za normálních podmínek ...
- Součástí molekuly NaCl je ...
- Síť kyseliny chlorovodíkové se nazývá ...
- Látky namalují ocelovou vrstvu ...
- Síť kyseliny bromovodíkové se nazývá ...
- Sloučeniny s obecným vzorcem HXO jsou ...
- Počet valenčních elektronů u halogenů je ...

Tajanka: Vzorci:

3. Ke vzorům sloučenin doplňte jejich systematický, popř. triviální název.

- CH_3I d) CCl_4F_2
- CF_3CF_2 e) $\text{C}_2\text{H}_5\text{Cl}$
- CH_3Cl f) $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{CH}_2\text{CH}_2\text{Cl}$

4. Vyhazte políčka vlastností, které mohou mít halogenderiváty uhlovodíků.

☐ jedovaté ☐ silné účinky ☐ rozpouštějí tuky ☐ jedlé	☐ pevné látky ☐ rozpouštějí bílkoviny ☐ rozpouštějí tuky ☐ amorfní látky	☐ zdraví prospěšné ☐ plyny ☐ uvažují se v kostech ☐ porušují účinky ☐ narkotické účinky
---	---	--

5. Napište vzorec následujících sloučenin:

- 2-chloropropan
- fluorethen
- bromethan
- 1,2,3-trijodbutan

26 str. 48-49

27 str. 50-52

27

?
UČ
PS
📁
↺
↻
🔍
📏
🖨
📷
🔊

Strany 26, 27
Fermentation

Strany 26, 27
Strany 28, 29
Strany 30, 31
Strany 32, 33
Strany 34, 35

Chemie 9 PS
1. Halogenderiváty
2. Deriváty uhlovodíků
3. Kvalitativní deriváty

Opakování - deriváty uhlovodíků

Přikládám odkaz, kdyby to někdo nemohl najít:

https://www.mediacreator.cz/mc/index.php?opentitle=chemie9_PS/Chemie9_PS.mc&maintitle=Chemie9/Chemie9.mc&pageord=13

A jako vždy, nejdříve si ho zkuste vyplnit sami, pak si ho zkontrolujte, cvičení jsou interaktivní a obsahují řešení.

A příště nás budou čekat dusíkaté deriváty ☺.